

Příloha k protokolu o SZ č. ....

Student/-ka: **Bc. Eliška Volfová**

Vysoká škola: .
Filozofická fakulta Jihočeské univerzity

Aprobace:
Bohemistika navazující

Ústav: Bohemistiky

Recenzent * /
Mgr. Vera Kaplická Yakimova. Ph.D.

Datum odevzdání posudku:
4. 6. 2014

Vedoucí d. p. */
prof. PaedDr. Michal Bauer, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

„QUI A RÊVÉ CETTE HISTOIRE?“ KUNDEROVY FRANCOUZSKÉ ROMÁNY

.....
(téma)

Diplomová práce *Qui a rêvé cette histoire? Kunderovy francouzské romány* se zaměřuje na tři romány, které analyzuje, navzájem komparuje a staví do souvislostí s další tvorbou Milana Kundery. Hned na úvod musím uvést, že práce Elišky Volfové nejen splňuje požadavky kladené na tento typ práce, ale dokonce představuje vědecký počín, který obohacuje současná zkoumání v oboru literární vědy.

Práce je rozdělená na úvodní metodologickou kapitolu, krátkou kapitolu, představující tři vybrané romány jako korpus nazvaný „francouzský cyklus“ a další tři interpretační kapitoly, které se věnují jednotlivým románům – *La lenteur*, *L'identité* a *L'ignorance*.

Metodologii práce můžeme rozdělit na dvě úrovně. První okruh problémů, které Volfovou zajímá, je z oblasti naratologie, přesněji řečeno, tvoří jej zkoumání vypravěče románu. Autorka pracuje se základními českými texty tohoto oboru (např. Kubíček, Hrabal), které komentuje a dále jejich poznatky funkčně aplikuje na primární texty. Druhý okruh problémů se týká tematologie, tj. zkoumání literárních motivů a témat z hlediska literární komparatistiky. Zde je rovněž uvedena a komentovaná základní česká literatura k danému problému, např. texty Daniely Hodrové. Volfová rovněž pracuje i s teorií fikčních světů L. Doležela a ve výsledku všechny tyto přístupy úspěšně využívá k interpretaci Kunderových románů.

Druhá kapitola práce, která má za úkol představit tři dosud nepřeložené Kunderovy romány, otevírá zajímavou otázku, zda tato díla patří do společného cyklu, zda jsou navzájem propojená na úrovni struktury a tématu či jen mají stejného formálního jmenovatele „napsané ve francouzštině“. Autorka tuto linku dále sleduje i v analýze jednotlivých románů, i když sama v závěru přiznává (pochopitelně), že není možné dojít k jednoznačnému závěru, který by legitimizoval či vyvracel toto označení. Dle mého názoru samotná práce Volfové legitimizuje pojetí těchto románů jako jednotného cyklu, jelikož dochází k zajímavým závěrům např. v otázce času a motivu ohrožení člověka. Jak autorka píše v samotném závěru textu na s. 116, „V textu *La lenteur* byly postavy ohroženy spíše budoucností, ta byla

komplikací jejich přítomného okamžiku, v té ležela tíha jejich životů. V románu *L'identité* bychom za problematickou časovou rovinu mohli označit spíše přítomnost, probíhající chvíli, která se stává nečitelnou. A konečně postavy *L'ignorance* se vypořádávají s minulostí a jejími dozvuky.”

Interpretační kapitoly diplomové práce jsou jejím jádrem a nalézáme v nich poučené, ale zároveň velice citlivé čtení Kunderových románů. Argumentace autorky jsou přesvědčivé a poukazují na různé aspekty Kunderovy poetiky, které se týkají jak jeho novějších románů, tak jeho „české tvorby“.

Jak je již patrné z textu tohoto posudku, práce Elišky Volfové má vynikající úroveň, dovoluji si však drobnou kritickou poznámku a několik námětů k obhajobě.

Autorka práce se odváží zpracovávat texty, které nejsou přeložené do češtiny a tím přistoupila na související nutnost vlastního překladu primárních textů. Je to obdivuhodný počin, který sebou přináší některá úskalí. Konkrétně mohu upozornit na dva příklady, které snad budou ilustrovat problém, na který narážím. Na straně 38-39 autorka cituje následující větu z románu *La lenteur*: „Le pauvre, il ne sait pas qu'il joue toujours son jeu à elle, qu'il reste un objet manipulé même au moment où il pense avoir trouvé dans sa colère la force et la liberté.” V poznámce ji Volfová překládá takto: „Ubohý, neví, že pořád ještě hraje její hru, že zůstává objektem manipulace i ve chvíli, kdy si myslí, že v jejím vzteku získal sílu a svobodu.“ I dále autorka překládá „le pauvre“ jako „ubohý“, když interpretuje tuto pasáž jako příklad negativního vztahu vyprávěče k jeho postavám. Jejimi slovy: „Můžeme si téměř představit ironický úsměv na tváři vyprávěče, který si vychutnává trápení svých postav – objektů své manipulace, všechny je možné považovat v tomto smyslu za „les pauvres“ - ubohé.“ (s. 39). Překlad výrazu „le pauvre“ však nemusí být tak silně negativně zabarvený a můžeme ho přeložit i jinak – „chudák“ (v angličtině překladatel vybral podobně laděný výraz „poor fellow“). Stejně tak na další straně autorka překládá slovo „fierté“ jako „pýcha“, a ne jako pozitivnější „hrdost“ (v anglickém překladu „pride“). Upozorňuji na tyto překlady, protože na nich autorka ilustruje své teze. Proto nastává otázka – pokud bychom přistoupili na překlad „chudák, neví, že...“ a „odkud pochází jeho hrdost“ místo „odkud pochází jeho pýcha“, změnil by se i postoj autorky k vyprávěči této knihy?

Další návrh se vztahuje k metodologii práce, přesněji řečeno k jejímu záběru. Práce je laděna do modu „českého“ čtení francouzských románů. V rámci této oblasti je práce vynikající a zohledňuje kontext, ve kterém vzniká. Zajímavé by bylo pokusit se tyto romány číst i jako „francouzské“ ve smyslu jejich francouzské recepce. Práce sice vychází z původních textů, ale neodkazuje k žádnému jejich francouzskému interpretovi. Jsou tyto romány interpretovány ve Francii jinak, než je sama autorka vnímá? Jsou pro místní recepci něčím jiným přínosné?

Poslední poznámka se týká specifiky Kunderova vyprávění, které Eliška Volfová na straně 94 trefně přirovnává k filmovému vyprávění. Toto přirovnání by si zasloužilo větší pozornost, i když samozřejmě v současné podobě práce zůstává mimo její záběr.

Na závěr bych chtěla ještě jednou podotknout, že diplomová práce Elišky Volfové je příkladem samostatného, invenčního a pozorného textu, který na všech úrovních, od jazykové k ryze odborné považuji za excelentní. Proto s radostí doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis oponenta diplomové práce

Českých Budějovicích
V .....

4. 6. 2014
dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte